

Presentació

Consell de redacció de *Quaderns d'estudi*

Centre d'Estudis de l'Hospitalet

Els articles d'aquest volum tracten d'alguns aspectes concrets de la població estrangera i la seva repercussió en la vida de la ciutat. Són aportacions de caire i procedència diverses. Algunes provenen d'associacions/institucions que treballen el dia a dia d'aquesta nova realitat; d'altres, són aportacions provinents de recerques amb graus d'ambició variables. És important remarcar que tres dels articles d'aquest número són comentaris d'alguns resultats de diverses tesis doctorals que s'han presentat en data recent a la Universitat de Barcelona i a la Universitat Autònoma de Barcelona, que tenen com a marc territorial del seu estudi la ciutat de l'Hospitalet. És un fet que mostra la significació i l'interès que desperta aquesta immigració en la comunitat acadèmica, a la qual el Centre d'Estudis de l'Hospitalet ha donat un ampli suport.

Joan Carles Martori i Karen Hoberg, *La segregació residencial de la població immigrant, una visió quantitativa*, centren la seva atenció en una de les característiques de la distribució espacial de la població estrangera indicada anteriorment: la concentració de població de determinades nacionalitats en uns barris concrets de la ciutat, encara que també remarquen, com en el cas de l'Hospitalet, que no es pot parlar del que ells denominen "uns nivells de segregació preocupants de la població estrangera". Nivells que, a més, es redueixen els últims anys. La seva anàlisi utilitza de manera exclusiva mètodes quantitius i utilitza com a unitat espacial d'anàlisi les seccions censals. A continuació, Gemma Vázquez Simó i Montserrat Casacuberta Palmada, *L'Hospitalet, una ciutat i moltes llengües. Aproximació a una gestió de la diversitat lingüística*, s'aproximen, des de la seva experiència com a tècniques del Consorci per a la Normalització Lingüística, al rol social de les llengües que conviuen a l'Hospitalet i el paper que hi pot tenir el català dedicant un ampli espai a les diverses mesures de política lingüística que s'han seguit a la ciutat. Des d'una perspectiva més centrada en l'educació i en concret en l'escolarització de la població marroquina, Jordi Pàmies Rovira, *L'escolarització dels fills i les filles de famílies marroquines a l'Hospitalet de Llobregat*, mostra els resultats d'una recerca més àmplia que s'ha convertit en la seva tesi doctoral, i que tenia per objectiu conèixer les condicions i els contextos que incideixen en l'experiència escolar d'aquests alumnes d'ascendència marroquina en passar per l'educació secundària obligatòria. Els resultats contradiuen algunes idees preconcebudes que existeixen sobre l'èxit i el fracàs d'aquests nois i noies, que s'associa normalment a la seva incorporació tardana a l'escola. Un dels punts que a vegades presenta més problemes és el de l'ús dels espais i, en concret, dels espais comuns i públics. L'article de Daisy Margarit, *La immigració latinoamericana en l'Hospitalet de Llobregat: una mirada desde lo cotidiano*, presenta alguns aspectes de la seva tesi doctoral, *Inmigración, integración y territorio. Una mirada a la integración socioterritorial del inmigrante extranjero en la estructura*

urbana, defensada l'any 2006 a la Universitat Autònoma de Barcelona. El seu article es divideix en dues parts. En la primera part s'apunten algunes dades sobre la població llatinoamericana present a la ciutat, especialment en relació a la seva distribució espacial i, a continuació, des d'una aproximació qualitativa, s'estudien diversos aspectes de la població equatoriana que viu a l'Hospitalet: el funcionament de les seves xarxes migratòries, el procés d'arribada i establiment a Espanya, la seva integració en el context urbà, la cerca d'habitatge, etc. L'article de Martha Cecilia Cedeño Pérez n'analitza un cas concret: *Parque de les Planes: acció social y coexistència urbana*. També és el resultat d'una recerca més àmplia que es va concretar en una tesi doctoral el maig de 2006 sobre les relacions i les pràctiques d'apropiació espacial als parcs públics. En concret, la tesi estudia el cas del Parc de les Planes i l'ús que en fa, tant el conjunt de la població com la població d'origen equatorià resident a la ciutat de forma més especial. Per acabar, Pilar Folgueiras a l'article: *La Fundació Akwaba, una trobada amb la interculturalitat*, descriu una experiència de formació protagonitzada per dones, amb l'objectiu de promoure la participació activa i intercultural a l'Hospitalet. Entre les diverses entitats que tracten el tema de la migració estrangera, Akwaba és pionera a la ciutat, amb una llarga trajectòria i experiència en activitats, tant en origen com en destí.

Clou aquest monogràfic una llista exhaustiva de les contribucions en format d'articles, informes inèdits, tesis i documentació diversa sobre la població estrangera a l'Hospitalet. Són referències extretes de la base de dades BABEL'H, gestionada pel Servei de documentació del Centre d'Estudis de l'Hospitalet. El nombre de referències amb el descriptor "immigració" a finals de 2007 era de 84, de les quals 30 eren específiques de la immigració estrangera (a banda de les de la col·lecció general). I aquesta llista permet avaluar quines són les característiques principals de les aportacions i la recerca que s'ha dut a terme i també detectar els "espais" més o menys oblidats. Destaquen pel seu nombre les aportacions centrades en els marroquins, sobretot en referència a les seves condicions de vida. Un fet evidentment lògic si tenim en compte que va ser el primer grup important d'estrangers a la ciutat, la concentració del qual al barri de Santa Eulàlia el va dotar d'una gran visibilitat. Ara bé, queda pendent d'emprendre estudis i recerques de més gran dimensió i ambició. La tesi de Jordi Pàmies, de la qual es presenta una aportació en aquest monogràfic, constitueix una excepció remarcable. Altres nacionalitats, de presència i creixement més recents com són la resta d'africans i els originaris de Sudamèrica tenen un volum d'aportacions pràcticament inexistent si exceptuem les dues tesis elaborades per Daisy Margarit i Martha C. Cedeño, que analitzen diversos aspectes de la migració llatinoamericana. Però restarien per fer estudis que abordessin -i no només per a aquestes nacionalitats- diferents aspectes clau en el procés d'arribada especialment, d'instal·lació i assentament d'aquestes poblacions novingudes. Aspectes com les estratègies i les problemàtiques relacionades amb l'accés a l'habitatge, els reptes que planteja al sistema educatiu de la ciutat, la recepció de poblacions amb uns bagatges educatius i formatius diversos, les relacions i les percepcions interculturals o l'avaluació de les actuacions realitzades en matèria de política lingüística, per citar només alguns temes a tall d'exemple, on el nombre de contribucions és encara petit o inexistent.